

Dosar nr. 8211/118/2017

ROMANIA

CURTEA DE APEL CONSTANȚA
SECȚIA I CIVILĂ

ÎNCHEIERE

Sedința publică din data de 22 ianuarie 2019

Complet specializat pentru cauze privind
conflicte de muncă și asigurări sociale

PREȘEDINTE: R. A.

Judecător: M. B.

Grefier: R. E.

S-a luat în examinare apelul civil declarat de reclamantul (...), domiciliat în (...), împotriva sentinței civile nr.634/12.03.2018, pronunțate de Tribunalul Constanța în dosarul nr.8211/118/2017, având ca obiect contestație decizie de pensionare, în contradictoriu cu intimata pârâtă **CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII (...)**.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă apelantul reclamant (...) personal și asistat de avocat (...), potrivit împuternicirii avocațiale nr. (...) (fila 11 dosar), lipsind intimata pârâtă Casa Județeană de Pensii (...).

Procedura de citare este legal îndeplinită, cu respectarea prevederilor art.155 și următoarele Cod procedură civilă.

La acest termen, reprezentantul convențional al apelantului reclamant prezintă la dosar, în copie, adeverința nr.20/16.01.2019, însoțită de anexe (adeverințele nr.720 și 721 din 14.09.2017 și avizul nr.149/21.09.2005, privind încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale), potrivit căreia solicită a se observa că reclamantul a desfășurat activități în zonă controlată, de expunere la radiații. De asemenea, depune o adresă emisă de societate la data de 13.03.2015 prin care se atestă încadrarea în HG 583/2001 și un punct de vedere al Sindicatului CNE Cernavodă pentru o speță similară, în legătură cu ceea ce s-a negociat prin contractul colectiv de muncă.

Totodată, solicită a se lua act că nu mai are alte cereri de formulat sau probe de propus.

Curtea, socotindu-se lămurită, acordă cuvântul părții prezente asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea chestiunii de drept invocată din oficiu la termenul din 11.12.2018, respectiv dacă din perspectiva art.4 din H.G. 583/2001 toți angajații încadrați în zonele de risc radiologic III și IV trebuie considerați ca desfășurând activități în locuri de muncă corespunzătoare zonei 1 de expunere la radiații, pentru stabilirea stagiului de cotizare conform art.57 din Legea 263/2011, sau numai cei care desfășoară efectiv activități în locuri de muncă prevăzute la art.1 alin.1 și 3 din H.G. 583/2001.

Având cuvântul pentru apelantul reclamant (...), reprezentantul convențional solicită în temeiul art.519 C.pr.civ. sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării chestiunii de drept puse în discuție de instanță.

Instanța, luând act de concluziile reprezentantului convențional al apelantului reclamant Nedelcu Ovidiu, în considerarea art.394 C.pr.civ., închide dezbaterea și rămâne în pronunțare asupra sesizării puse în discuție din oficiu.

CURTEA

Având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art.396 alin.1 C.pr.civ.,

DISPUNE

Amână pronunțarea asupra sesizării la data de 29 ianuarie 2019.
Pronunțată în ședință publică astăzi, 22 ianuarie 2019.

PREȘEDINTE,
R. A.

JUDECĂTOR,
M. B.

GREFIER,
R. E.

Astăzi, 29 ianuarie 2019,

Aceiași complet, pentru aceleași motive,

DISPUNE

Amână pronunțarea asupra sesizării la data de 05 februarie 2019.
Pronunțată în ședință publică astăzi, 29 ianuarie 2019.

PREȘEDINTE,
R. A.

JUDECĂTOR,
M. B.

GREFIER,
R. E.

ROMÂNIA

CURTEA DE APÊL CONSTANȚA
SECȚIA I CIVILĂ

ÎNCHEIERE

Sedința publică din data de 05 februarie 2019

Complet specializat pentru cauze privind
conflicte de muncă și asigurări sociale

PREȘEDINTE: R. A.

Judecător: M. B.

Grefier: R. E.

S-a luat în examinare apelul civil declarat de reclamantul (...), domiciliat în (...), împotriva sentinței civile nr.634/12.03.2018, pronunțate de Tribunalul Constanța în dosarul nr.8211/118/2017, având ca obiect contestație decizie de pensionare, în contradictoriu cu intimata pârâtă **CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII (...)**.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă apelantul reclamant (...) personal și asistat de avocat (...), potrivit împuternicirii avocațiale nr. (...) (fila 11 dosar), lipsind intimata pârâtă Casa Județeană de Pensii (...).

Dezbaterile asupra sesizării au avut loc în ședința publică din data de 22 ianuarie 2019 și au fost consemnate în încheierea din acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art.396 alin.1 C.pr.civ., a amânat pronunțarea asupra sesizării la data de 29 ianuarie 2019 și 05 februarie 2019, dată la care a pronunțat următoarea încheiere:

CURTEA

§1. Obiectul litigiului:

Prin acțiunea înregistrată la Tribunalul Constanța, reclamantul a solicitat în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Constanța, anularea deciziei nr.[...] privind respingerea cererii de acordare a pensiei conform legii nr.263/2010, precum și obligarea instituției pârâte la emiterea unei noi decizii, de recunoaștere a dreptului său la conform art.57 din Legea nr.263/2010, respectiv la realizarea unui stagiou de 15 ani în zona I de expunere la radiații, cu obligarea la plata drepturilor de pensie .

În motivare se arată că prin decizia contestată a fost respinsă cererea sa, prin care se solicitase acordarea pensiei pentru limită de vârstă. Reclamantul a arătat că îndeplinește condițiile cerute de art.57 din Legea nr. 263/2010. Se susține ca la data depunerii dosarului administrativ, reclamantul avea dreptul la reducerea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă, conform acestor dispoziții legale, având în vedere că a lucrat la Centrala nucleară de la Cernavodă ca electrician /reparator CNE de la data de 01.11.1989, fiind încadrat în categoriile de risc radiologic III și IV, ceea ce corespunde cu încadrarea activității în zona I și II de expunere la radiații, astfel încât stagioul complet de cotizare este de 15 ani.

Prin sentința civilă nr.634 din 12.03.2018, Tribunalul Constanța a admis acțiunea formulată, a anulat decizia contestată și a obligat parata sa emită reclamantului o decizie de

acordare a pensiei pentru limită de vârstă cu luarea în considerare a perioadei 01.06.1995 – 01.04.2001 lucrată în grupa I de muncă, în procent de 100%, conform adeverinței nr. 720/14.09.2017 emisa de SN NUCLEARELECTRICA SA, începând cu data de 15.09.2017.

Împotriva acestei soluții a formulat apel reclamantul, solicitând, în esență, obligarea pârâtei la emiterea unei decizii de pensionare în condițiile art.57 al.1, 2 și 3 din Legea nr. 263/2010, respectiv cu un stagiou complet de cotizare de 15 ani pentru activitatea desfășurată în zona I de expunere la radiații, sens în care se invocă prevederile art.4 din HG nr.583/2001.

§2. Situația de fapt rezultată până la acest moment al cercetării judecătorești:

La data formulării cererii de pensionare, reclamantul avea vârsta de 52 ani și 6 luni și un stagiou de cotizare realizat de 30 ani, 11 luni din care 20 ani și 7 luni în condiții speciale, astfel cum se indică în decizia contestată și anexa acesteia.

Conform unei adeverințe eliberate de angajator, reclamantul a lucrat în diferite perioade în grupa I de muncă respectiv în condiții deosebite și speciale, încadrarea în aceste condiții fiind făcută pentru factorul de risc constând în expunerea la radiații ionizante. Conform unei alte adeverințe eliberate de angajator, reclamantul are statut de persoană expusă profesional la radiații ionizante, în sensul definit de Anexa nr.1 la Normele fundamentale de securitate radiologică (NSR-01) aprobate prin Ordinul Președintelui CNCAN nr.14/24.01.2000 din 24.02.1996.

Față de aceste date, Curtea a solicitat o serie de lămuriri fiind comunicate relații de către terți și părți.

Astfel, conform unui răspuns transmis reclamantului de către angajator, încadrarea activității în condiții speciale s-a făcut potrivit avizului nr.149/21.09.2005 motivat de împrejurarea că locurile de muncă respective erau încadrate în categoriile de risc radiologic III și IV din centrale nucleare electrice.

Conform unui răspuns transmis instanței de către angajator, acesta nu a fost autorizat să desfășoare activități de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, nefiindu-i aplicabile dispozițiile HG nr.583/2001 privind existența zonelor I și II de expunere la radiații, în această categorie de activități nefiind inclusă și folosirea de combustibil nuclear care diferă de materia primă nucleară; în acest sens au fost anexate autorizațiile emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

Într-un răspuns al angajatorului adresat pârâtei se arată, de asemenea, că nici unul dintre locurile de muncă existente la nivelul societății nu se încadrează în prevederile art.1 al.3 și 4 din HG nr.583/2001 pentru locurile de muncă din zona I respectiv II de expunere la radiații.

Reclamantul susține că angajatorul ar trebui să se supună normelor privind delimitarea zonelor de expunere la radiații I și II întrucât folosește combustibil nuclear, chiar dacă angajatorul a indicat în mod expres că nu a aplicat aceste norme deci nu există zone de acest tip delimitate.

§3. Normele de drept incidente:

- **Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**

ART. 30

(1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din:

b) activitățile de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, zonele I și II de expunere la radiații;

ART. 57

(1) Fac excepție de la prevederile art. 55 alin. (1) lit. b) și persoanele care au realizat un stagiou de cotizare de cel puțin 15 ani în zona I de expunere la radiații sau de cel puțin 17 ani în zona a II-a de expunere la radiații, în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. b).

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) beneficiază de pensie pentru limită de vârstă indiferent de vârstă.

(3) Pentru persoanele prevăzute la alin. (1), stagiul complet de cotizare este de 15 ani, în cazul celor care au desfășurat activitate în zona I de expunere la radiații, respectiv de 17 ani, în cazul celor care au desfășurat activitate în zona a II-a de expunere la radiații.

- HG nr. 583/2001 privind stabilirea criteriilor de încadrare a activităților de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare din zonele I și II de expunere la radiații

ART. 1

(1) În sensul prezentei hotărâri, zonele I și II de expunere la radiații sunt definite astfel:

a) zona I - locuri de muncă situate permanent în zona controlată;
b) zona II - locuri de muncă în care se lucrează intermitent în zona controlată, restul activității desfășurându-se în zona supravegheată.

(2) Zonele controlate și, respectiv, zonele supravegheate sunt cele definite în anexa nr. 1 la Ordinul președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 14/2000 pentru aprobarea Normelor fundamentale de securitate radiologică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 și 404 bis din 29 august 2000.

(3) Locurile de muncă din zona I de expunere la radiații sunt:

a) locurile de muncă din subteran;
b) locurile de muncă din instalațiile-pilot, semiindustriale și industriale de prelucrare a materiilor prime nucleare și a nisipurilor titano-zirconifere;
c) locurile de muncă din instalațiile de tratare a apelor reziduale de la minele și instalațiile de prelucrare a materiilor prime nucleare;
d) locurile de muncă unde se efectuează măsurători dozimetrice, analize chimice și fizice, precum și cercetări în stații și laboratoare de specialitate ale materiilor prime nucleare;
e) locurile de muncă unde se execută lucrări de încărcare-descărcare, transport, recepție, depozitare a materiilor prime nucleare și a concentratelor acestora;
f) locurile de muncă cu activități de închidere și conservare a unităților care utilizează, exploatează și prelucrează materiile prime nucleare.

(4) Locurile de muncă din zona II de expunere la radiații sunt:

a) locurile de muncă unde se lucrează cu surse sau minereuri radioactive la etalonarea aparatelor din secții și ateliere;
b) locurile de muncă la suprafață unde se execută lucrări de prospecțiuni, explorări, deschideri, pregătiri și exploatare a materiilor prime nucleare;
c) locurile de muncă din atelierele situate în incinta unităților și subunităților de cercetare, exploatare, preparare a materiilor prime nucleare, unde se execută operațiuni de reparații și întreținere ale utilajelor și aparatelor contaminate radioactiv, cu care se lucrează în unitățile și subunitățile sectorului de materii prime nucleare pentru prospectarea, cercetarea, explorarea, exploatarea și prepararea materiilor prime nucleare;
d) locurile de muncă de la suprafața unităților și subunităților sectorului de materii prime nucleare unde se execută decontaminarea echipamentului de protecție, curățarea băilor miniere și a vestiarelor, întreținerea și exploatarea lămpilor de mină.

ART. 4

(1) Locurile de muncă din zona I de expunere la radiații corespund categoriilor de risc radiologic IV și III, stabilite prin autorizația emisă de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

(2) Locurile de muncă din zona II de expunere la radiații corespund categoriei de risc radiologic II, stabilită prin autorizația emisă de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

- **Ordinul CNCAN nr. 40/1990 - privind criteriile de încadrare a locurilor de muncă în categorii de risc radiologic**
- **Normele fundamentale de securitate radiologice – NSR-01 emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare**

§4. Problema de drept:

În condițiile în care angajatorul susține că nu are locuri de muncă aflate în zona I sau II de expunere la radiații în sensul art.1 din HG nr. 583/2001, se pune problema dacă încadrarea unor locuri de muncă în categoria de risc radiologic III și IV echivalează cu încadrarea în zona I de expunere la radiații, respectiv dacă cele două noțiuni au același conținut sau dacă una dintre ele o include pe cealaltă, pentru a stabili dacă asigurații care activează în locuri de muncă încadrate în categoria de risc radiologic III și IV beneficiază sau nu de pensie stabilită în condițiile art.57 din Legea nr. 263/2010 pentru asigurații care activează în zona I de expunere la radiații.

Astfel, pe de o parte, art.1 din HG nr. 583/2001 definește și enumeră limitativ locurile de muncă aflate în zona I de expunere la radiații.

Pe de altă parte, însă, în art.4 din același act normativ, se arată că locurile de muncă din zona I de expunere la radiații corespund categoriilor de risc radiologic IV și III, stabilite prin autorizația emisă de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

Problema care se pune este dacă acest text normativ stabilește o echivalență între cele două noțiuni sau o relație de includere.

Cu alte cuvinte, problema care se pune este dacă înțelesul acestui text normativ este acela că locurile de muncă din zona I de expunere la radiații sunt cele incluse în risc radiologic IV și III și, invers, că locurile de muncă cu risc radiologic IV și III sunt cele din zona I de expunere la radiații, sau are semnificația că toate locurile de muncă din zona I de expunere la radiații trebuie considerate ca făcând parte din cele cu risc radiologic IV și III în timp ce nu toate locurile de muncă cu risc radiologic IV și III fac parte dintre cele din zona I de expunere la radiații, putând exista și alte locuri de muncă cu risc radiologic IV și III, dar în afara zonei I sau II de expunere la radiații.

§5. Jurisprudența identificată:

La nivelul Curții de Apel Constanța, în două cauze anterioare, în care pârâta nu a învederat aspecte de fapt relevante, privind inexistența locurilor de muncă din zona I și II de expunere la radiații în cadrul aceluiși angajator, contestațiile au fost admise (deciziile civile nr. 137/AS din 21 martie 2018 și nr. 433/AS/11.10.2017). Ulterior, fiind formulate cereri de revizuire de către pârâtă, în care au fost învederate aceste aspecte, Curtea a reținut că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate ale acestei căi extraordinare de atac (deciziile civile nr.419/AS din 16.10.2018 și nr.503/AS/06.11.2018). Mai multe cauze cu același obiect se află în curs de soluționare a apelului la nivelul acestor instanțe, punându-se problema aplicării art.520 al.4 Cod pr.civ..

În sens contrar a fost identificată decizia nr. 222 din 19.01.2016 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

§6. Cu privire la admisibilitatea cererii:

Considerăm, din perspectiva jurisprudenței identificate, că cererea este admisibilă, nefiind identificată nici la nivelul instanței și nici la nivelul altor instanțe o jurisprudență consolidată sau una profund divergentă care să permită formularea unui recurs în interesul legii.

Din aceeași perspectivă, problema este nouă.

Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a pronunțat anterior cu privire la această problemă.

Totodată, problema este dificilă, rezultând din evoluția reglementării și înțelegerea unor reglementări secundare, emise în baza legii vechi, cu noile reglementări legale.

De dezlegarea acestei probleme de drept depinde soluționarea apelului întrucât, pentru a beneficia de pensie în condițiile art.57 al.1 -3 din Legea nr. 263/2010, ar trebui să se rețină că reclamantul a activa în locuri de muncă din zona I de expunere la radiații, ceea ce nu poate rezulta decât din asimilarea acestora cu locurile de muncă cu risc radiologic IV și III, în temeiul art.4 din HG nr.583/2001 de vreme ce angajatorul a atestat doar această încadrare și susține că nu are locuri de muncă aflate în zona I sau II de expunere la radiații.

§7. Opinia părților

La termenul din 11.12.2018 Curtea a pus în discuția părților formularea sesizării și a acordat termen pentru exprimarea unui punct de vedere. Părțile nu au formulat un punct de vedere scris, susținerile apelantului reclamantul prin avocat fiind consemnate în încheierea de la termenul din 22.01.2019.

§8. Opinia instanței

În acest sens, trebuie avut în vedere că art.1 din HG nr. 583/2001 definește și enumeră limitativ locurile de muncă aflate în zona I de expunere la radiații. Dacă s-ar fi dorit ca între acestea să fie incluse toate locurile de muncă cu risc radiologic IV și III, ar fi fost inclusă o prevedere în acest sens în art.1 din actul normativ respectiv.

Totodată, la punctul 2 din Anexa 2 la Legea nr. 263/2010, între locurile de muncă încadrate în condiții speciale, este indicată și activitatea din locurile de muncă încadrate în categoriile de risc radiologic III și IV din centrale nucleare electrice, unități de cercetare-dezvoltare în domeniul nuclear, unități de fabricare a combustibilului nuclear, unități de tratare și depozitare a deșeurilor radioactive, instalații radiologice și alte instalații nucleare.

În redactarea art.30 din Legea nr. 263/2010, activitatea din locurile de muncă încadrate în categoriile de risc radiologic III și IV este cuprinsă la litera e) care trimite la Anexa 2 din lege, în timp ce activitățile din locurile de muncă din zona I de expunere la radiații sunt indicate distinct la litera b), legiuitorul făcând deci distincție între aceste categorii.

Ca urmare, pare că art.4 din HG nr.583/2001 stabilește că locurile de muncă din zona I de expunere la radiații trebuie considerate cu risc radiologic IV și III, această din urmă categorie părănd a avea un conținut mai larg, incluzând și activități din locuri de muncă ce nu sunt în zona I de expunere la radiații, adică în afara zonelor controlate și a zonelor supravegheate astfel cum sunt definite de Normele fundamentale de securitate radiologice – NSR-01 emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

Aparenta inutilitate a prevederilor art.4 din HG nr.583/2001, în condițiile în care art.30 din Legea nr. 263/2010 include în categoria locurilor de muncă în condiții speciale atât pe cele din zonele I și II de expunere la radiații (prin litera a) cât și pe cele cu risc radiologic III sau IV (prin litera e) se poate explica prin aceea că HG nr.583/2001 a fost emisă în temeiul art.43 al.4 al Legii nr.19/2000 (introdus prin pct.21 din OUG nr.49/2001) care stabilea că, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și a Ministerului Sănătății, în urma consultării Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, se stabilesc criteriile de încadrare a activităților de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare din zona I de expunere la radiații. Această lege nu făcea însă referire la locurile de muncă cu risc radiologic IV și III, acesta figurând la pct.2 din Anexa 1 la HG nr.1025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale și, ulterior, la pct.2 din Anexa 1 la Legea 226/2006.

La acest moment Curtea nu poate exprima alte considerente pentru a nu se antepunonța în cauză, soluționarea cauzei presupunând dezlegarea acestei probleme de drept.

Față de toate aceste considerente, în temeiul art.519 va fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

În baza art.519 Cod pr.civ.

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă, în interpretarea art.57 al.1 din Legea nr.263/2010 raportat la art.30 al.1 lit.b) din aceeași lege și art.4 din HG nr.583/2001, toți angajații care au desfășurat cel puțin 15 ani de activitate încadrată în categoria de risc radiologic IV și III trebuie considerați ca desfășurând activități în locurile de muncă din zona I de expunere la radiații, urmând a beneficia de reducerea stagiului complet de cotizare conform acestui articol, sau numai aceia care au desfășurat efectiv activități în locurile de muncă prevăzute la art.1 din HG nr.583/2001 și art.30 al.1 lit.b) din Legea nr.263/2010.

În baza art.520 al.2 Cod pr.civ.

Suspendă judecata cauzei până la soluționarea sesizării.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 05 februarie 2019.

PREȘEDINTE,
R. A.

JUDECĂTOR,
M. B.

GREFIER,
R. E.

Red.tehno.înch.jud.R. A./22.03.2019
4ex./emis 2 com.-